

5.1.1961 Tarihli ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Oluşan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi İhtisas Komisyonu Raporu.
(D. Meclisi : 1/584;M. G. Konseyi : 1/512)

(D. Meclisi S. Sayısı : 309)

TC

Danışma Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-3072

(1/584)/3408

18 Mayıs 1983

Konu : Kanun tasarısı.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 17 Mayıs 1983 tarihli 103 üncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 5.1.1961 Tarih ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.5.1969 Tarih ve 1175 Sayılı Kanunla Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K. K. T. D. 18/101-

1393/07797

24 Aralık 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.12.1982 tarihinde kararlaştırılan «5.1.1961 Tarihli ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere İnsan Hakları Evrensel Beyannameinde bir hak olarak tanınan sağlık hizmetlerinden faydalanma konusu 20.7.1961 tarihinde yayımlanan 333 Kanun numaralı Anayasanın 49 uncu maddesinde «Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbî bakım görmesini sağlamakla ödevlidir.» hükmü ile yer almış ve 20.10.1982 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2709 Kanun sayılı Anayasanın 56 ncı maddesinde «Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.» hükmü ile düzenlenmiştir.

Sağlık hizmetlerinden sosyal adalete uygun bir şekilde faydalanmayı sağlamak maksadıyla da 12 Ocak 1961 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun çıkarılmış ve bu Kanunun 1 inci maddesiyle amaç açıklanmış ancak tababet ve tababetle ilgili hizmetlerin bu Kanun çerçevesinde hazırlanacak bir program dahilinde sosyalleştirileceği belirtilmiştir. Söz konusu Kanunun 17 nci maddesinde ise, bir bölgede sağlık hizmetlerinin iyi bir şekilde yürütülmesi için gereken tesisler, lojmanlar, malzemeler, araçlar ve personel temin edilmeden o bölgede sosyalleştirme planının tatbik edilemeyeceği esası getirilerek 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinde yukarıda açıklanan neden dolayısıyla sağlık hizmetlerinin bütün yurda teşmilinin 1982 yılına kadar gerçekleştirileceği esası koyulmuştur.

Ancak bugüne kadarki uygulamalarda yatırımların aksaması nedeniyle söz konusu 20 nci maddenin gerçekleştirilmesi mümkün olamamıştır.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına yapmış olduğumuz yatırım tekliflerimiz ödenek kıfayetsizliği nedeniyle kabul edilmemiş, bu durum ise yatırımların gecikmesine neden olmuştur.

Söyle ki; 1982 yılında yapılan tüm yatırım tekliflerinden 2 adet sağlık ocağı yapımı, 1983 yılı için yapılan tekliflerden ise 3 ilde toplam 24 adet sağlık evi yapımı kabul edilmiştir. Bu durumda diğer illerin yatırımları otomatik olarak 1984 yılına kalmıştır.

Ayrıca Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesine İlişkin Kanunun yukarıda açıkladığımız 17 nci maddesi gereğince bir ilde fiilen sosyalleştirme uygulamasına geçilebilmesi için o ildeki tüm yatırımların (Sağlık evleride dahil olmak üzere) gerçekleştirilmesi gerekmekte ise de, uygulamada bu mümkün olamamaktadır.

Bu yüzden sosyalleştirme kapsamına alınan 48 ilde inşası gereken 7128 sağlık evinden ancak 2153 ünün binası yapılmış, geri kalan 4975 sağlık evinin daha inşası gerekmektedir.

Halen sağlık hizmetlerinin fiilen sosyalleştirilmiş olduğu 48 il ve 19 eğitim bölgesinin dışında 4 ilde hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Bunun dışında 15 ilin daha sosyalleştirme kapsamına alınması gerekmektedir.

Bu nedenle söz konusu yatırımların gerçekleştirilebilmesi ve bütün yurtda sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilebilmesi için sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi programının 10 sene daha uzatılması gerekmektedir.

Açıkladığımız bütün bu hususlar dolayısıyla 224 sayılı Kanunun 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinin değiştirilmesi için ekte bulunan kanun tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 20 nci maddesindeki bütün yurtda sosyalleştirilmiş sağlık hizmetinin halka sunulabilmesi hükmünün gerçekleştirilmesinin genel gerekçede açıklanmış olduğumuz gibi gereken tesislerin, lojmanların, araçların ve personelin temininden sonra mümkün olacağı esası 5.1.1961 tarih ve 224 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmü gereği olduğu için bu hususun gerçekleştirilmesi amacıyla sürenin 1992 yılına kadar uzatılması esası getirilmiştir.

Madde 2. — Yürürlük maddesidir.

Madde 3. — Yürütme maddesidir.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC

Millî Güvenlik Konseyi

İhtisas Komisyonu

Esas No. : 1/512

Karar No. : 137

21 Haziran 1983

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisinde kabul edilerek Komisyonumuza gönderilen 5.1.1961 Tarih ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanununun 8.5.1969 Tarih ve 1175 Sayılı Kanunla Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı incelenip görüldü.

Tasarı ile 5.1.1961 tarih ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanununun Değişik 20 nci maddesi değiştirilerek, sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinin 1992 yılı sonuna kadar gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Komisyonumuz, tasarı gerekçesini uygun mütalaa ederek, Danışma Meclisince kabul edilen metni zeynen benimsemiştir.

Raporumuz Millî Güvenlik Konseyine saygıyla sunulur.

Komisyon Başkanı

Cumhur EVCİL

Tuğgeneral

İhti. Kom. D. Bşk.

Proje Subayı

Altan ATEŞ

Mu. Alb.

Üye

Doç. Dr. Zafer ÖZTEK

Sağlık ve Sosyal

Yardım Bakanlığı

Temel Sağlık Hizmetleri

Genel Müdürü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5.1.1961 Tarihli ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.5.1969 tarihli ve 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Sağlık hizmetlerinin bütün yurt sathında sosyalleştirilmesi 1992 yılı sonuna kadar gerçekleştirilecek ve 19 uncu maddede yazılı teşekküllerde çalışan sağlık personeli de anılan tarihten önce bu Kanun hükümlerine tabi olacaklardır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

5.1.1961 Tarihli ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.5.1969 Tarih ve 1175 Sayılı Kanunla Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.5.1969 tarih ve 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Sağlık hizmetlerinin bütün yurt sathında sosyalleştirilmesi en geç 1992 yılı sonuna kadar gerçekleştirilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ METİN

5.1.1961 Tarih ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.5.1969 Tarih ve 1175 Sayılı Kanunla Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Danışma Meclisinin kabul ettiği metnin 1 inci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 2. — Danışma Meclisinin kabul ettiği metnin 2 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisinin kabul ettiği metnin 3 üncü maddesi aynen benimsenmiştir.

14.12.1982

Başbakan

B. Uluşu

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

Z. Baykara

Devlet Bakanı

S. R. Pasin

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. İ. Öztürk

Ticaret Bakanı

K. Cantürk

Tarım ve Orm. Bakanı V.

M. R. Güney

Kültür ve Turizm Bakanı

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. İ. Öztürk

Adalet Bakanı

C. Menteş

Maliye Bakanı

A. B. Kafaoğlu

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı

Prof. Dr. K. Kılıçturgay

Çalışma Bakanı

Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı

Prof. Dr. A. Samsunlu

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

Millî Savunma Bakanı

Ü. H. Bayülken

Millî Eğitim Bakanı

H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı

Prof. Dr. A. Bozer

Sanayi ve Tek. Bakanı

M. Turgut

Köy İş. ve Koop. Bakanı

M. R. Güney

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdaş

İçişleri Bakanı

S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı

Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. M. Aysan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

F. İlkel

Gençlik ve Spor Bakanı

V. Özgül